Region Stockholm

17

Yttrande över motion 2019:59 av Henrik Åkerlund (SD) och Gabriel Kroon (SD) om obligatorisk registerkontroll av arbetssökande inom hälso- och sjukvården i Region Stockholm

Region Stockholm

HSN 2019-1960

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Samverkan och stöd
Lena Franzén Byttner

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-09-03

HSN 2019-1960

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2019:59 av Henrik Åkerlund (SD) och Gabriel Kroon (SD) om obligatorisk registerkontroll av arbetssökande inom hälso- och sjukvården i Region Stockholm

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om obligatorisk registerkontroll av arbetssökande inom hälso- och sjukvården i Region Stockholm. I motionen förslår Henrik Åkerlund (SD) och Gabriel Kroon (SD) att uppdrag ges till regionstyrelsen om att införa obligatorisk registerkontroll av arbetssökande inom hälso- och sjukvården och om att utreda vilka belastningsuppgifter som kan innebära skäl för nekad anställning inom hälso- och sjukvårdens olika funktioner.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:59 av Henrik Åkerlund (SD) och Gabriel Kroon (SD)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2019:59 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har tagit del av den motion som Henrik Åkerlund (SD) och Gabriel Kroon (SD) lagt fram för beslut i regionfullmäktige om obligatorisk registerkontroll av arbetssökande inom hälso- och sjukvården i Region Stockholm.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i föreliggande yttrande beaktat den rättsliga regleringen av belastningsregister, särskilt lagen (1998:620) om belastningsregister och förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Med registerkontroll avses här sådana utdrag från belastningsregistret avseende enskilda personer, där det framgår huruvida dessa personer förekommer i belastningsregistret.

Det framgår av 10-11 §§ förordningen om belastningsregister att de myndigheter som där uppräknas har rätt att få fullständiga uppgifter ur belastningsregistret. I 11 § punkt 5 förordningen om belastningsregister stadgas att en kommunal myndighet som beslutar om anställning av personal inom psykiatrisk sjukvård, vård av utvecklingsstörda, vård av barn och ungdom eller tvångsvård av missbrukare, har rätt att få uppgifter ur belastningsregistret om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som uppdragstagare.

Det ska förtydligas att det är myndigheten som har *rätt* att få del av dessa uppgifter. Det finns dock varken i ovan nämnda lag eller förordning någon föreskriven *skyldighet* för myndighet att begära dessa uppgifter ur belastningsregistret. Motsvarande rätt att få ta del av uppgifter ur belastningsregister tillkommer enskilda sammanslutningar och enskilda personer som beslutar om anställning av personal inom psykiatrisk sjukvård, vård av utvecklingsstörda, vård av barn och ungdom. Denna rättighet framgår av 21 § punkt 2 förordningen om belastningsregister.

En arbetssökande kan bli ombedd av den tilltänkte arbetsgivaren att själv begära att få ett utdrag ur belastningsregistret som överlämnas till arbetsgivaren under anställningsförfarandet. Det finns för närvarande inte något förbud för en arbetsgivare att begära detta.

Det är skillnad om det är en enskild person eller en myndighet, som begär att få ta del av utdrag ur belastningsregistret. När en *myndighet* begär att få ta del av uppgifter ur belastningsregistret rörande enskild person ska alltid en behovsprövning göras, se 7 § lagen om belastningsregister – där det anges följande:

”En myndighet som har rätt att få uppgifter ur registret skall i varje särskilt fall noga pröva behovet av information. En begäran om att få ta del av uppgifter ur registret får göras endast om skälet till det uppväger den olägenhet det innebär för den som berörs.”

Således ska den myndighet som har rätt att begära att få ta del av uppgifter ur belastningsregistret, så som anges i 11 § första stycket 5 förordningen om

belastningsregister, alltid i varje enskilt fall pröva om myndigheten ska nyttja denna rättighet.

I förhållande till de vårdgivare som bedriver vård på uppdrag av regionen, uppkommer frågor om vilka krav som Region Stockholm kan ställa på vårdgivarna. Här aktualiseras frågor som rör upphandling då de upphandlingsrättsliga principerna ska få genomslag i såväl upphandlingsförfarandet som i de avtal som tecknas mellan vårdleverantör och Region Stockholm, se 1 kap. 2 § lagen (2008:962) om valfrihetssystem samt 4 kap, 1 § lagen om offentlig upphandling (2016:1145). Av dessa upphandlingsrättsliga principer torde proportionalitetsprincipen vara av särskilt intresse gällande aktuell fråga.

Proportionalitetsprincipen stadgar att kraven, kriterierna och villkoren i upphandlingen ska vara rimliga i förhållande till det som upphandlas. Kraven ska vara både lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet med upphandlingen. Om det finns flera alternativ bör den upphandlande myndigheten eller enheten välja det alternativ som är minst belastande för leverantörerna av den upphandlade tjänsten[1].

Följaktligen behövs ett ställningstagande till huruvida det är ett proportionerligt krav, relaterat till gällande rätt avseende upphandling samt den rättsliga relegeringen av belastningsregister, att ställa krav på att vårdgivare ska begära att få ta del av uppgifter ur belastningsregistret i ett anställningsförfarande hos vårdgivaren.

Överväganden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har gjort bedömningen att det redan idag finns en rättighet för myndigheter i vissa fall att begära att få ta del av uppgifter från belastningsregistret direkt från Polismyndigheten, men som måste behovsprövas i varje enskilt fall enligt gällande rätt. Mot bakgrund av skyldigheten att i varje enskilt fall pröva behovet av registerutdrag, saknas det därför lagstöd för Region Stockholm att införa obligatoriska registerkontroller av hälso- och sjukvårdspersonal i regionen.

Vidare har det bedömts att det inte vore förenligt med syftet bakom regleringen av belastningsregister att införa ett obligatoriskt krav på vårdgivare, som har avtal med regionen, att vid ett anställningsförfarande begära att den arbetssökande ska begära utdrag från belastningsregistret för att överlämnas till den presumtiva arbetsgivaren/vårdgivaren.

[1] https://www.upphandlingsmyndigheten.se/upphandla/om-upphandlingsreglerna/om-lagstiftningen/Principerna/

Det har även bedömts att det inte heller är förenligt med de upphandlingsrättsliga principerna, och då främst proportionalitetsprincipen, att ställa dessa ovan beskrivna krav på de vårdgivare som Region Stockholm tecknar avtal med.

Följaktligen finns det inte heller skäl till att utreda vilka belastningsuppgifter som skulle kunna innebära skäl för nekad anställning inom hälso- och sjukvården som har uppdrag för Region Stockholm.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget får oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget får oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslaget får oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget får oförändrade administrativa konsekvenser.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Tf avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2020-09-03

MOTION
2019-10-15

Ankom
Region Stockholm
2019 -10- 15
Dnr. RS 2019-1001
2019:59

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Motion av Henrik Åkerlund och Gabriel Kroon om obligatorisk registerkontroll av arbetssökande inom Hälso- och sjukvården i Region Stockholm.

I Region Stockholm utgör personalen inom hälso- sjukvårdens olika specialiteter en mycket stor andel av regionens anställda.

För de flesta patienter och anhöriga är besök till hälso- och sjukvården förknippat med att möta kompetent personal med stor yrkesskicklighet. Det handlar om vårdpersonal med den kompetens och de kunskaper som behövs för att kunna utöva sitt yrke på ett tillfredställande sätt. Tillsammans bidrar detta till en positiv uppfattning av hög tillförlitlighet och tilltro bland patienter och anhöriga i mötet med personalen.

Vårdpersonalen omfattas främst av yrkesgrupperna läkare, sjuksköterskor samt undersköterskor samt paramedicinsk personal. Det måste ställas höga krav på att de personer som arbetar i vården har goda personliga egenskaper, exempelvis gott omdöme och hög närvaro i sitt arbete.

För att kunna rekrytera lämplig personal till respektive vårdverksamhet är det viktigt att den arbetssökande kan uppvisa att man inte förekommer i polisens belastningsregister.

Redan nu förekommer kontroller i belastningsregistret bland jobbsökande till vården i Region Stockholm. Kontrollerna sker dock enbart inom vissa verksamheter och hos vissa av de privata aktörer som har avtal med Region Stockholm. Kontrollerna omfattar då utdrag från polisens belastningsregister. Fortfarande finns det dock vissa verksamheter inom sjukvården i Region Stockholm som inte omfattas av denna kontroll.

Sverigedemokraterna ser positivt på obligatoriska kontroller av de som söker arbete inom sjukvården i Region Stockholm. Det ger en trygghet för patienter och personal och säkerställer att den arbetssökande är lämplig för att arbeta med vård inom Region Stockholm.

Vår uppfattning är därför att en registerkontroll i Polisens belastningsregister av den arbetssökande bör vara obligatoriskt innan anställning.

MOTION
2019-10-15

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Sverigedemokraterna föreslår regionfullmäktige besluta

att ge Regionstyrelsen i uppdrag att införa obligatoriska registerkontroller i Polisens belastningsregister av arbetssökande till samtliga verksamheter inom hälso- sjukvården, samt till berörda vårdverksamheter som är knutna till sjukvården i Region Stockholm.

att ge Regionstyrelsen i uppdrag att utreda vilka belastningsuppgifter som kan innebära skäl för nekad anställning inom hälso- och sjukvårdens olika funktioner.

Henrik Åkerlund
Sverigedemokraterna

Gabriel Kroon
Sverigedemokraterna